

Godzina Polski

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:

Miesięcznie 1 Mk. 50 fen. Kwartalnie 4 Mk. 50 fen.
Za odosłanie do domu dopłaca się 50 fen. miesięcznie.
Prenumerata przez pocztę miesięcznie 1 Mk. 50 fen.,
kwartalnie 5 Mk. 40 fen.

**Cena numeru pojedynczego w Łodzi
i w Warszawie 4 kop.**

Redakcja i Administracja:
Łódź: ul. Piotrkowska 88.

ODDZIAŁ w Warszawie: ul. Chmielna 10.

Rękopisów niezatrważonych Redakcja nie zwraca.

OGŁOSZENIA w Królestwie Polskiem:

Zwyczajne: 30 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy (na stronie sześć szpalt).

Drobne: 5 fen. za wyraz, najmniej 50 fen.

Madsłane (po tekście): 1 Mk. za wiersz petitowy czteroszpaltowy.

Nekrologi: 40 fen. za wiersz petitowy czteroszpaltowy.

W działach handlowym: 1 Mk. za wiersz petitowy czteroszpaltowy.

FILIE: Częstochowa: ul. Panny Maryi 26; Tomaszów: F. Gomuliński; oraz w Sosnowcu, Kaliszu, Łowiczu, Łomży i Bedzinie.

Traktat japońsko-rosyjski.

I.

Z Dalekiego Wschodu nadchodzi ważna wiadomość. Japonia i Rosja postanowiły obnażyć broń przeciwko temu, kto śmiałyby godzić na niezależność Chin, której strzeże państwo mikada. Jeden z paragrafów niedawno zawartego traktatu japońsko-rosyjskiego głosi wyraźnie, iż Rosja zobowiązuje się poprzeć Japonię całą swą siłą zbrojną w razie, gdyby państwo zostało zmuszone do „obrony swych praw w Azji wschodniej” przed naruszeniem ich przez którekolwiek z obcych mocarstw.

Któż to z państw ma być tem trzeci, albowiem Anglia zajęta jest chwilowo „ochroną” ludów Europy. Chodzi więc o pewne środki na przyszłość. Rosja i Japonia doszły do przekonania, iż praktyczniej będzie dojść do wspólnego porozumienia za pomocą oddzielnego traktatu, aniżeli za pośrednictwem konferencji paryskiej czwóporozumienia. Wogóle państwa koalicji zabezpieczają się każde ze swej strony, t. j. jedno przed drugim. Rosja musi zaniechać w stosunku do Chin swych dążeń imperyalistycznych, wskutek czego musi uznać nanowo plan Wittego, który pragnął pozyskać dla Rosji Chiny tylko na drodze ekonomicznej.

Cesarzowi rosyjskiemu trudno się było pogodzić z tą decyzją, lecz ze względu na wojnę światową i na оголоcenie granic Syberii z wojsk rosyjskich musiał uniknąć najmniejszego zatargu z Japonią. W dodatku, z powodu, iż wojskowa organizacja przemysłu rosyjskiego zupełnie zawiodła pokładane nadzieje, Rosja zmuszona jest korzystać z amunicji japońskiej. Historia świata nie pamięta, ażeby kiedykolwiek zażądano za dostawę materiałów wojennych tak wysokiej ceny, jak w danym wypadku. Na mocy nowego traktatu Japonia przyrzeka zaopatrzyć państwo carskie w potrzebną ilość amunicji i materiałów wojennych, żąda jednak wzamian, jako zapłatę, ustępstw pod względem etycznym, moralnym i terytorjalnym.

Dla Rosji wojna obecna staje się coraz droższą, wobec czego coraz większy wpływ ma przekonanie, iż dla Rosji byłoby daleko wygodniejszym załagodzić konflikt z państwami centralnymi na drodze pokojowej, aniżeli prowadzić z nimi wojnę w charakterze sprzymierzenia egoistycznej Anglii. Obecnie jednak państwo rosyjskie musi ponosić wszystkie następstwa tego co się stało i czuje się zmuszonym do kontynuowania walki w tem przekonaniu, że ostateczny upadek, o ile się nie uda zmniejszyć, to przynajmniej odwlec.

Te daremne nadzieje przygotowują nawet rosyjskie sfery rządzące o niemałą utratę wpływów pod względem widoków na przyszłość w Azji wschodniej. Nie dzieje się to jednak pod wpływem walki o interesy Anglii. Naród rosyjski czuje się oszukany przez Anglię i nie widzi żadnej drogi wyjścia, któraby zdołała zapobiec dalszej utracie terenów na zachodnim froncie rosyjskim, wobec czego, zapatrując się na tą kwestję realnie, szuka sobie wynagrodzenia strat zupełnie gdzieindziej, choćby to nawet sprzeciwiało się interesom Anglii. Rosjanie pragną zabezpieczyć sobie pozyskanie terenów w Persyi i Armenii, oraz dążąc ku zatoce Perskiej starają się zabezpieczyć tyły przy pomocy Japonii.

Związek z Japonią, zwłaszcza na tej podstawie, cieszy się wielką popularnością tak w Rosyi, jakoteż w Tokio. Japonia

byłaby jeszcze bardziej zadowolona, gdyby Rosyi powiodło się pozyskać Dardanele, przez co Anglia posiadałaby stale zagrożoną z boku swobodną drogę do Indyi.

Rosyjski minister sprawiedliwości, Szczegłowitow, poruszył niedawno demonstracyjnie w mowie swej sprawę perską. Dziennik petersburski „Ziemszczyzna” pisze, iż sprawa perska stanie się próbą przymierza angielsko-rosyjskiego, że Rosjanie wobec swych interesów żywotnych nie mogą zwracać uwagi na Anglię, oraz że dawniejsze umowy nie mają najmniejszego znaczenia. W Anglii zapanował wielki niepokój z powodu porozumienia japońsko-rosyjskiego, oraz z powodu posuwania się Rosyan ku zatoce Perskiej. Anglicy przekonali się, iż wobec Rosji są obecnie bezsilni i nie mogą przeszkodzić akcyi rosyjskiej za pomocą siły zbrojnej, natomiast za pomocą sztuki dyplomatycznej starają się o ile możliwości uratować to, co jeszcze uratować można.

Przed kilkoma dniami Asquith powiedział do deputowanych Dumy, bawiących w Londynie, iż Anglia jest dumna z porozumienia angielsko-rosyjskiego w sprawach wschodnich. Angielskie zakusy ekspansyjne przez oręż turecki poniosły klęskę pod Kut-el-Amara. W dalszym ciągu angielski prezes ministrów podkreślił, iż usunięto zupełnie dawniejsze nieporozumienie, w sprawie interesów rosyjsko-angielskich tak w Turcji, jakoteż w Persyi, gdzie osiągnięto wspólność polityki. Pod Dardanelami odniesiono wspólne niepowodzenie, chociaż tu jednak nie o jakiegokolwiek niepowodzenie, lecz o straszną omyłkę przy ocenie Turków.

Co do spornej sprawy perskiej nowy traktat japońsko-rosyjski uzupełnił znakomicie umowę angielsko-rosyjską, albowiem stał się on dla Rosyan daleko lepszą gwarancją, aniżeli podpisy angielskie. Zdaje się, iż Japonia i Rosja doszły do przekonania w jaki sposób należy sobie zapewnić sympaty Anglików; czem większa siła zbrojna, tem silniejsza przyjaźń. Japoński prezes ministrów, hr. Okuma, był inicjatorem traktatu z Rosją, a jego dziennik „Sin Nippon” wspominał, iż przymierze to jest wielce korzystnym dla obydwu stron i stało się koniecznym dla rozwiązania skomplikowanej sprawy Chin i Oceanu Spokojnego.

Wojna.

16 maja.

Omawiając sytuację obecną na terenach walk, sprawozdawca wojenny „Berliner Tageblatt”, major Moraht, m. in. pisze:

Z niektórych artykułów prasy neutralnej, która bardzo często nie jest zupełnie pozbawiona wpływów rosyjskich, wyczuć się daje pewien niepokój z powodu niepewności akcyi, którą niewątpliwie Niemcy rozpoczyna na wschodzie. Wychodzący w Kopenhadze dziennik „Politiken” przypuszcza, iż rekruci rosyjscy nie będą w stanie powstrzymać energicznego natarcia Niemców, a dzienniki angielskie już od dłuższego czasu widzą przed oczami widmo przyszłego ataku Hindenburga. Anglicy z wyjątkową uwagą flegdzą każdy najmniejszy ruch oddziałów niemieckich, badają, czy nie dokonywane są jakakolwiek koncentracje wojsk, któreby zostały przeznaczony na wschód, a na co prasa angielska z chęcią zwróciłaby uwagę rosyjskiej i kierownic

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi 16-go maja:

Wschodni i Bałkański teren walk:

Nie wydarzyło się nic szczególnego.

Zachodni teren walk:

Mniejsze przedsięwzięcia na rozmaitych punktach frontu doprowadziły do wzięcia do niewoli pewnej liczby Anglików i Francuzów.

Na zachodnim brzegu Mozy odparto zostali krwawo za pomocą ognia naszej artylerji, piechoty i karabinów maszynowych słabe ataki francuskie skierowane na stanowiska nasze na wzgórzu 304.

Z tym samym losem spotkał się atak, który przedsięwziął nieprzyjaciel na wysunięciu naprzód część stanowiska naszego na północy od Vaux — les Palameix (na południowym — zachodzie od Combres).

Naczelné Dowództwo Wojskowe.

Komunikat austriacki.

WIENNA. Urzędowo donoszą 16-go maja:

Rosyjski i Bałkański teren walk:

Nie nowego.

Włoski teren walk:

Walki artylerji rozszerzyły się wieczorem na cały front i wielokrotnie spotęgowały się do ogromnej gwałtowności.

W odcinku płaskowzgórza Doberdo na wschodzie od Monfalcone wtrągnął do rowów nieprzyjacielskich doświadczony w boju Egerski pułk obrony krajowej, wziął do niewoli 5 oficerów i 150 szeregowców należących do rozmaitych włoskich pułków kawalerji i zdobył 1 karabin maszynowy.

Zdobyte przez nas onegdaj stanowisko na zachodzie od San Martino, pomimo wszelkich wysiłków przeciwnika zmierzających do odebrania go nam, zostało przez nas utrzymane i umocnione. W ręce naszych wojsk wpadło tu 3 oficerów, 140 żołnierzy, 1 karabin maszynowy i wiele innego materiału wojennego.

Dzisiaj rano lotnicy nieprzyjacielscy rzucili bomby na Kostonjevicę, oraz liczne dokładnie odznaczające się zakłady sanitarne, lecz nie wyrządziły szkód.

U oszańcowan mostowych Gorycyi, pod Plawą i w odcinku Tolmeinu artylerja nasza wzięła pod silny ogień okopy przeciwnika.

Rozmaite przedsięwzięcia piechoty na tym froncie zakończyły się wzięciem do niewoli 1 oficera i 116 żołnierzy.

Na froncie Karyntyjskim przy pomyslnych widokach również rozwinęły się ożywione walki armatnie, a pod Pondebą także i pojedynki piechoty pomiędzy oddziałami naszymi, a oddziałami bersaglierów.

W Dolomitach odparto liczne ataki włoskie na stanowiska nasze na Col di Lana i w okręgu Tre Sassi.

W Tyrolu południowym wojska nasze wsparte gwałtowną akcyą artylerji wzięły pierwsze stanowiska nieprzyjaciela na tyłach Armenterra, na południu doliny Sugana, na płaskowzgórzu Vielgereuth, na północy doliny Teragnolo i na południu od Roverit (Rovereto). W walkach tych wzięto do niewoli 65 oficerów, w tem 1 pułkownika i przeszło 2500 żołnierzy, oraz zdobyto 11 karabinów maszynowych i 7 dział.

Zestrzelono jeden latawiec nieprzyjacielski.

Zastępca szefa sztabu generalnego
von Hofer
Feldmarszałek — porucznik.

twu wojskowemu i udzieliłaby mu rady, w jaki sposób mogłoby uniknąć „udar” niemieckiego.

Mówią wiele o zagrożeniu Petersburga i twierdzą o możliwości poprowadzenia nań ataku, z któregośkolwiek bądź punktu południowej części frontu wschodniego.

W dalszym ciągu major Moraht zwraca uwagę, iż Anglia zawsze tylko jeszcze kłopotczy się o swych sprzymierzeńców, natomiast armię swą trzyma w ukryciu, zamiast ją wysłać na teren walk. Przyczynę takiego postępowania Anglii należy objaśnić tylko tem, iż wojsko angielskie jest

zdolnym do prowadzenia li tylko defenzywy.

Ostatnie komunikaty austriackie donosiły o pewnym ożywieniu się działalności na całej długości frontu Strypy, szczególnie, w okolicy miejscowości Rarancze, Tarnopol i Równo. Obustronne straż przednie weszły ze sobą w kontakt. W związku z tem stoją wiadomości otrzymane w Berlinie z Czerniowca, o ponownem umacnianiu przez Rosyan stanowisk ich, ciągnących się wzdłuż Prutu. Należy wycekać, ażeby przekonać się, czy Rosjanie niosą się z myślą rozpoczęcia ofenzywy, czy

Teatr Polski

(Cegielniana 63).

Bilety wcześniej do nabycia w cukierni Gostomskiego (dawniej Roszkowski).

W niedzielę, d. 21 maja 1916 r., o godz. 7-ty i pół wieczorem

Benefis Aleksandra Szarkowskiego

Tryptyk sceniczny — — —

Jerzego Żuławskiego.

Przedstawienie poprzedzi konferencja literacka **Andrzeja Muffusa** p. t.

„O twórczości Żuławskiego“.

Z dniem 1-go lipca magazyn będzie PRZENIESIONY do pał. W.W.P. Branickich Nowy Świat 18.

Polecam na sezon wiosenny **Suknie** **Kostyумы** na zamówienie **Okrycia** podług estatnich modań **Bluzy** **Spódniczki** angielskie

I. FLEISZER

WARSZAWA, Nowy Świat 26. Telefon 110-63.

Z dniem 1-go lipca magazyn będzie PRZENIESIONY do pał. W.W.P. Branickich Nowy Świat 18.

8-klasowa Wyższa Szkoła Realna

(z łacina) w Sosnowcu.

Egzamina wstępne do klas I, II, III-ej rozpoczną się dnia 22 maja r. b.

Do klas III, IV, V, VI, VII-ej — dnia 19 czerwca r. b.

Od nowego roku szkolnego przy szkole otwiera się internat i bursa.

Pierwsze Biuro dzienników i ogłoszeń J. Kokotek

BĘDZIN, Słowiańska 17. ♦ SOSNOWIEC, ul. Główna.

Przyjmowanie prenumeraty i ogłoszeń do pism krajowych i zagranicznych.

Lekarz Dentysta **Feliks SEIDENGART** powrócił. Przyjmuje od 9-1 i od 8-7 wiecz. Łódź, Zawadzka 9.

Lekarz-Dentysta **S. GORDIN**, Konstaktynowska 18. Przyjmuje od 10-11 i od 3-8.

Fabryka kotłów i konstrukcyj żelaznych w Sosnowicach

jak również **Fabryka maszyn i Odlewnia żelaza w Dąbrowie**

Tow. Akc. Zakładów Kottlarskich i Mechanicznych **„W. Fitzner i K. Gamper“**

pracują i przyjmują zlecenia.

Zatwierdzone Kursa handlowe H. LUBIŃSKIEGO

Wykłady stosują się do zakładów handlowo-naukowych w Berlinie. Zapsy przyjmuje kancelaryja codziennie: Piotrkowska 79.

MYDŁO

Czystoekologiczne w dobrym gatunku. Ceny przystępne. Piotrkowska 25, na lewo.

„POD BLACHĄ“

Jedyna w Warszawie **Łaznia** o parze z kamienia!!

Najzdrowszy, najhygieniczny sposób utrzymania czystości ciała, zalecany przez lekarzy, zwłaszcza wobec szerzących się chorób epidemicznych.

Łaznia świeżo, ul. Dobra Nr. 65. Ceny zastosowane do gruntownie odnowiona. dzisiejszych ciężkich czasów.

Przewóz mebli w wozach meblowych SPEDYCYE

towarów dla eksportu lub importu do lub z **Galicyi i Bukowiny** jakoteż do okupowanych miejscowości **Królestwa Polskiego** włącznie z załatwieniem formalności cłowych i granicznych, przejściowe zamagazynowanie, interwencje w osiągnięciu zezwolenia na przewóz, przewóz lub wywóz przyjmuje firma **Goldlust i S-ka w Krakowie** jakoteż ponownie już otwarte zastępstwa w **Szczakowej (Granicy) w Nadbrzeziu (Sandomierz)** stacya portowa Wisły.

Tłumacz

do przekładów z niemieckiego na polski, znający gruntownie obydwa języki. Oferty w adm. dzien. „Godzina Polski“, Łódź, Piotrkowska 86, pod „Tłumacz“.

R. SEIDENGART, Sosnowice.

Filia w Łodzi: Piotrkowska 121. 457-6-1 Przedstawiciel **J. Kryszek**, dostarcza wagonami i ze składu artykuły techniczno-budowlane: **Cement, Gips zwyczajny, alabastrowy i t. p. Teksturę smołcową, Biel cynkową (Zinkweiss), Lithopon, Talkum i t. p.**

Poszukiwane umeblowane mieszkanie,

składające się z trzech pokoi, z elektrycznym oświetleniem w pobliżu Placu Teatralnego, Nowego Świata lub Filharmonii. 379-5-1

Oferty pod „60“ w administracyi „Godziny“, Warszawa, Chmielna 10. 379-5-3

Sensacyjny wypadek XX wieku!

Zwracam na to uwagę, że nie chcę nikomu zrobić płatnej reklamy, jak to się bardzo często dzieje w podobnych wypadkach, lecz donoszę każdemu każdemu zadarma, jak może długolatnie ciężko cierpieć płuca.

Cierpienie płuc

astmą i krztusim zupełnie wyleczyłem. — Ten środek domowy może każdy nabyć bardzo tanio. — Proszę nadesłać opłaconą kopertę na odpowiedz. — B. Kulańska, Werschawitz obok Pragi, Czechy.

2000 pism dziękczynnych.

Tydzień jak zażywam, a już ulżyło mi w dokuczliwym cierpieniu, kaszel zmniejszył się, ciężki oddech ustępuje i zapominam, że byłem chory. Składam Pani serdeczne „Bóg zapłać“ a równocześnie będę wszystkim cierpiącym polecać by korzystali z tak dobrego i skutecznego środka i t. d.

Stołównia Międzynarodowa

ul. Piotrkowska 62.

Obiady z 4 dań 55 k. Kolacje z deserem od 50 k. Cudnie świeże flaki po 85 k.

Ogrodnik

przyjmuje zamówienia na flacowanie, szczytowanie drzewek, oraz wszelkie roboty w zakresie ogrodnictwa wchodzące

Jan Gębalski,

Pabianica, Nowe Miasto ul. Niemiecka Nr. 9.

Opieszenia drobne:

Sprzedaję torebki sztucznego na miejscu i do domów miesięcznie. Łódź, Pańska 103, Oliwa. 473-8-1

Dowód Nr. 8515 Oddziału 2-go Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego (Pasaż Mejera 11), zaginął. Zastrzeżenie zrobione. 472-1-1

Potrzebna mamka. Wiadomość: Cegielniana 87, m. 13. 476-3-1

Kupię maszyny do pisania, jedną polsko-niemiecką, jedną rosyjską. Adres proszę złożyć w „Godzinie“ sub. „Maszyna“, Łódź, Piotrkowska 86. 423-1-1

Akuszerka Marya Kubicka przyjmuje. Łódź, Piotrkowska 197 m. 8. 382-6-1

Rutynowana nauczycielka, z długoletnią praktyką udziela lekcji fortepianu i francuskiego metodą Berlitza. — Przystosowana do egzaminów. — Brzozowa 4 m. 5, obok Zarzewskiej. — od 12-3. 414-3-1

W dniu 3 maja zaginęła **torbka damska i srebrna bransoletka**. Łaskawy znalazca zechce zgubę oddać do adm. „Godziny Polski“, Łódź, Piotrkowska 86. 451-1-1

Mieszkanie, składające się z trzech pokoi, z umeblowaniem i elektrycznym oświetleniem poszukiwane w centrum Warszawy. Łaskawe oferty pod „Mieszkanie umeblowane“ w administracyi „Godziny“, Warszawa, Chmielna 10. 380-5-1

Poszukuję miejsca: gospodyni, zarządzającej, ekspedientki lub innego zajęcia. Oferty dla „Zdolnej“ Godzina Polski, Chmielna 10. 287-1-1

Potrzebny wspólnik do majątku ziemskiego 20-włokowego, położonego blisko miasta i kolei, z kapitałem rb. 4,000 do 5,000. Znajomość fachu nie wymagana. Wiadomość, ul. Benedykta 51, restauracya A. Sroczyńskiego. 401-2-1

Rodzina francuzka przyjmuje uczeni na stancyi. Blizsze wiadomości u W-go Józefa Schiera, ul. Piotrkowska Nr. 130. 410-1-1

Dowód № 222093 Oddziału 2-go Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego, Pasaż Mejera № 11, zaginął. Zastrzeżenie zrobione. 402-1-1

Odpadki papierowe wszelkiego rodzaju, jak obcinki introligatorskie i drukarskie, odpadki tekturowe, stare gilzy papierowe i t. p. nabywam po cenach dobrych. Łask. oferty, lub adres, proszę złożyć w eksped. nin. pism. pod lit. „F. F. 1000“ 295-3-1

P. Władysława Wojciechowskiego, ostatnio zamieszkałego w Łodzi, przy ul. Spacerowej 18 (Bałuty), prosimy o połatygowanie się do Administracyi „Godziny Polski“, Łódź, Piotrkowska 86, w interesie własnym.

Modelki lub modelki poszukuje. Łódź, Miłsza 4 m. 7; zastac można pomiędzy 3 a 4 po południu. 475-3-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Wawrzynca Cesonika. 477-3-1

Zaginął paszport rosyjski wydany w Wiskitnie na imię rezerwisty Andrzeja Gabrysiaka. 471-3-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Stefana Rydygier. 399-1-1

Zaginął paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Lucy Nizner. 370-1-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Marcina Podlesin. 385-1-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Ludwika Zawierka. 418-1-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w gminie Chojny, pow. łódzkiego, na imię Maksymiliana Szełtera. 450-3-1

Wóz w dobrym stanie do sprzedania. Miłsza 24. 466-3-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Władysława Michalaka. 370-1-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Mozesa Markowicza. 392-1-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Puczniewie, pow. łódzkiego, na imię Maryanny Bondarung. 365-3-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Zofii Ożarówskiej. 379-1-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w gminie Bętków, na imię Józefa Kamińskiego. 444-3-1